

Ochrana proti plevelům, stimulace a listová výživa

Zdeněk Peza – Arysta LifeScience Czech s. r. o.

Současné vysoké ceny obilovin, řepky a máku nutí pěstitele cukrovky znovu a znovu přepočítávat ekonomiku této plodiny. Momentálně hovoří konečná čísla v její neprospěch, ale víme, co bude třeba za pět let? Hlad po energetických plodinách může pohled na cukrovku zase změnit. Pro příklad nemusíme chodit daleko – ještě před rokem se vyjadřovali někteří naši odborníci o řepce, že to bude levná komodita se soustavnou nadprodukcí a musíme se ji prý naučit ekonomicky pěstovat i při 5 tis. Kč za tunu. Její cena je však nyní dvojnásobná, řepka chybí a zmínění pracovníci neradi slyší, když se jim jejich nedávné prognózy připomenou. Řada našich pěstitelů (a my s nimi) věří, že současný scénář likvidace cukrovky také budeme brzy přepisovat a ten, kdo z kola nevypadne a nerozprodá technologii, může v budoucnu získat nemalou výhodu.

Společnost Arysta LifeScience proto nabízí do cukrovky i přes současné poklesy pěstebních ploch stále rozšiřuje. Před dvěma lety uvedla na náš trh herbicid Betasana SC na bázi čistého phenmediphamu. Podobný přípravek zde nabízen nebyl, protože starší formulace této látky trpěly nestabilitou v naředěném roztoku. Betasana SC však díky nové technologii výroby dřívější problémy s nestabilitou nezná. Pěstitel tak má opět možnost použít i samostatně tuto nejšetnější kontaktně působící účinnou látku. Opodstatnění má zejména v časných aplikacích na pozemcích, kde není v tuto dobu třeba řešit laskavce a potom jako kombinant s výborným účinkem na merlíky. Betasana SC lze v registrované dávce 1,5 až 2 l/ha (celkem 6 l/ha za rok) kombinovat s jinými kontaktními i půdními herbicidy, stejně jako se systémovými graminicidy. V loňském roce si mohli pěstitelé vyzkoušet další nový herbicid s velmi výhodným poměrem ceny k účinku s názvem **Betasana Trio SC**. Jedná se o kombinovaný přípravek s obsahem účinných látek optimalizovaným pro použití během celé aplikační sezóny. Obě Betasany jsou vyráběny renomovanou britskou firmou UPL a při jejich formulaci je používána zcela nová technologie SSF (Structured Surfactant Formulation). Tato patentovaná technologie zajišťuje dlouhodobější stabilitu účinných látek v naředěném roztoku a vyšší kvalitu aplikace (lepší velikostní strukturu kapek). Betasana Trio SC se vyznačuje nejen širokým spektrem účinnosti proti jednoletým dvouděložným plevelům i některým jednoletým travám, ale také šetrností k řepě. Nižší obsah desmediphamu (15 g/l) je výhodou zejména v prvních aplikačních termínech, kdy je řepa na tuto účinnou látku ještě citlivá (na pozemcích s větším výskytem laskavců je pak vhodné desmedipham k Betasane Trio SC přidat v samostatném přípravku až od T2). Vyšší obsah ethofumesatu (115 g/l) zajišťuje razantnější účinnost proti svízeli či rdesnovitým plevelům a při opakovaných aplikacích Betasany Trio SC dlouhodobý rezi-

duální účinek přes půdu – doplňování aplikací o samostatný přípravek s ethofumesatem už proto v běžných případech nebývá nutné. Betasana Trio SC je registrována pro použití v dávce 1,0 - 2,5 l/ha do celkové dávky 7 l/ha za vegetaci. První aplikace se provádí na plevele ve stadiu děložních listů až základu prvního páru pravých listů dávkou do 1,5 l/ha bez ohledu na vývojovou fázi cukrovky. Následná ošetření se provádí dávkou 1,5 l/ha opět ve fázi děložních listů až základu prvního páru pravých listů nové vlny plevelů. Pokud plevele přerostou a dosáhnou dvou pravých listů nebo fáze vyšší, použije se dávka 1,75 l/ha (od 2 pravých listů cukrovky) až 2,5 l/ha (od 4 pravých listů cukrovky). Mechanicky poškozené porosty (kroupami, dřepčíky apod.) je vhodné nejdříve ošetřit přípravkem Atonik Pro (případně ve směsi s insekticidem) a herbicidy aplikovat po 2 - 3 dnech regenerace porostu. Betasana Trio SC je mísitelná s běžně používanými kontaktními i půdními herbicidy proti dvouděložným plevelům v cukrovce. Je bez problémů mísitelná s graminicidem Targa Super 5 EC, který je v tomto případě vhodnější než jiné graminicidy, obsahující olejovou složku.

O konečném výnosu a efektu z pěstování cukrovky se rozhoduje v poměrně krátkém časovém období letních měsíců. Každý den zpoždění ve vývoji porostu, ať už pozdním setím, herbicidními stresy, dlouhotrvajícím suchem nebo ztrátou listové plochy po krupobití, se projeví oddálením sklizně a citelným snížením výnosu. Je například známo, že zastavení růstu cukrovky v rané vývojové fázi vlivem herbicidního stresu na jeden jediný den znamená posunutí termínu sklizně zhruba o tři dny. Dnes ale existují možnosti, které cukrovce pomohou snadněji a rychleji se s těmito vlivy vyrovnat a jejich negativní působení tím značně zmírnit. Z pokusů se stimulatorem **Atonik (Atonik Pro)**, které prováděl nejdříve Řepářský institut Semčice a potom firma Dytana, spol. s r. o., vyplývá, že má tento přípravek v cukrovce své místo už v poměrně časných vývojových fázích. V tankmix kombinacích s postemergentními herbicidy snižuje jejich brzdicí účinek na rostliny cukrovky a umožňuje tak dosáhnout v konečné fázi přibližně o 2 t/ha vyššího výnosu. Maximálního efektu při použití Atoniku je dosahováno tehdy, jestliže je aplikován v klíčových vývojových fázích dané plodiny. Pro cukrovku tyto fáze představuje zmíněná regenerace rostlin po herbicidních zásazích, přečkání dlouhotrvajícího sucha, období maximálního přírůstku hmoty, ale také třeba regenerace po poškození listové plochy krupobitím. Výhodou je možnost použití přípravku v tankmix kombinacích jak s herbicidy, tak s insekticidy nebo fungicidy.

Pro zlepšení kvalitativních parametrů cukrovky se v listové výživě propaguje doplňkové hnojení draslíkem, který by měl mít pozitivní vliv na cukernatost bulev. Nejen

Tab. I. Výsledky pokusu s přípravkem Samppi v HD Určice (2003)

Varianta	Vzorek 1	Vzorek 2	Vzorek 3	Průměr
	Cukernatost (%)			
Pokusná varianta: 23. 6. Marshal 1 l/ha + Samppi 0,5 l/ha 8. 7. Alto Combi 0,5 l/ha + Samppi 0,5 l/ha	18,8	19,0	19,0	18,93
Kontrola: 23. 6. Marshal 1 l/ha 8. 7. Alto Combi 0,5 l/ha	18,2	18,5	18,7	18,47

draslík však takto může působit. V pokusech bylo zjištěno a praxí ověřeno, že obsah cukrů v zásobních orgánech rostlin lze zvyšovat aplikací vhodné kombinace fyziologicky účinných látek organické povahy s rychle přístupným souborem potřebných živin. Takováto kombinace je pak schopna ovlivnit metabolismus rostliny ve směru vyšší tvorby zásobních látek cukerné povahy, na úkor tvorby látek povahy bílkovinné. Uvedeným mechanismem působení se vyznačuje speciální listové hnojivo **Samppi** od japonského výrobce Otsuka Chemical. U nás si díky tomu našlo už po prvním roce zkoušek uplatnění v révě vinné a sladovnickém ječmeni – tedy plodinách, kde při realizaci rozhoduje poměr obsahu cukerné

a bílkovinné složky. **Samppi** bylo při uvádění na náš trh zkoušeno i v cukrovce, kde jsou kvalitativní parametry postaveny obdobně.

V pokusech provedených v HD Určice u Prostějova bylo Samppi aplikováno v cukrovce v první aplikaci spolu s insekticidem proti mšicím a ve druhé dávce potom s fungicidem proti skvrnatičce. Kontrolní část pozemku byla ošetřována stejně, jenom bez přidavku Samppi. V postupných odběrech pak byla stanovena cukernatost v obou variantách pokusu. Výsledky měření jsou uvedeny v tab. I. Na pozemku bylo dosaženo průměrného výnosu 63 t/ha při přepočtu na cukernatost 16 %.